

Nationaløkonomisk Forening

afholdt Tirsdagen den 30. Oktober 1877 sin aarlige **Generalforsamling**. Bestyrelsens Medlem, Fuldmægtig Marius Gad afgav Beretning og meddelte Regnskabet. Dette udviser af Indtægter 676 Kr. i Medlemskontingenter og 35 Kr. 44 Ø. i Renter. Udgifterne beløbe sig til 304 Kr. — Til Medlemmer af Bestyrelsen gjenvalgte Fuldmægtig Marius Gad, Prof. Falbe Hansen, Etatsraad, Nationalbankdirektør Levy og Prof. Scharling ved Akklamation; endvidere valgtes med 15 af 27 afgivne Stemmer Statsrevisor, Bankdirektør Levy.

Efter Generalforsamlingen indledede Prof. W. Scharling en Diskussion om

Nationalbankens Seddelemmission og de private Bankers Virkemidler.

Indledningsforedraget findes trykt foran S. 337 noget udførligere, end det blev holdt, da Taleren af Hensyn til Tidens Knaphed maatte afkorte flere Partier, saaledes navnlig det om de private Bankers Regnskabsform. Til Foredraget knyttede der sig følgende Diskussion:

Docent Dr. **Julius Petersen** fremsatte et Par Spørgsmaal, der besvaredes af **Indlederen** og Overretssagfører **Wulff** fremhævede det Ønskelige i en skarp Afsondring mellem Sparekasser og Banker, i at der uddannedes Instituter der udelukkende var Sparekasser, og i Vedtagelsen af en Lov, der kunde virke hen til, at Sparekasserne holdt sig indenfor deres bestemte Omraade, — hvortil **Indlederen** bemærkede, at Ønsket om at vi fik Sparekasser, der udelukkende vare Sparekasser, — hvilket ogsaa deltes af ham — ikke stod i Strid med Fordringen om, at der blev truffet Dispositioner i Overensstemmelse med Forholdene, saaledes som de nu engang faktisk havde udviklet sig.

Professor **Falbe Hansen** bemærkede, at der ikke var nogen

Tvivl om, at Indlederen havde Ret i, at den danske Omsætning nu kunde bære en langt større ufunderet Seddelmængde end paa den Tid, fra hvilken Funderingsbestemmelserne skrev sig. Det vilde være af en overordenlig Betydning, om man kunde forøge den disponible Kapital paa én Gang med 8 à 10 Mill. Kr. Den forrige Høst havde givet en Mindreindtægt paa c. 30 Mill. Kr. (280 Mill. i Stedet for 310 Mill. Kr.), og om end en Del heraf var indvunden ved større Sparsommelighed, saa vilde en Forøgelse af den disponible Kapital paa 8 à 10 Mill. Kr. dog altid være af stor Betydning. Spørgsmaalet var kun, om man nu skulde beslutte sig til en Forøgelse, eller om man skulde vente endnu nogen Tid, til Forholdene blev endnu vanskeligere. Bestluttede man sig hertil, maatte man selvfølgelig gaa frem med stor Forsigtighed, og Diskontoen burde holdes højt. — En Forøgelse af Kassebeholdningen tillagde han ikke den Betydning som Indlederen. Det Naturligste var, at Kassebeholdningen svingede stærkt, og det vilde neppe være heldigt at bidrage til, at den blev mere konstant. Der var ingen Grund til at forære Bankens Aktionære et rentefrit Laan paa 8 Mill. Fik Banken Lov til en saadan Forøgelse, burde den svare Staten Rente. Fordelen herved burde tilføres, ikke Aktionærerne, men hele Samfundet.

Scharling havde hverken foreslaaet at forøge Kassebeholdningen eller at gjøre den konstant; han ønskede kun, at den ordentligvis ikke sank under dens nærværende Størrelse. Faktisk stilledes der nu større Fordringer til Banken i Retning af Kassebeholdning end tidligere. Hvad Spørgsmaalet om Profitten for Aktionærerne ved en eventuel Forøgelse angik, maatte han dog fremhæve, at det hidtil ikke havde været særligt profitabelt at være Aktionær i Nationalbanken; det gennemsnitlige Udbytte udgjorde kun 4 pCt. Ved Forøgelsen vilde der neppe gives Aktionærerne en utilbørlig Fordel, især naar hans Forlangende om en større Kassebeholdning skete Fyldest.

Etatsraad Nationalbankdirektør **Levy** vilde ikke gennemgaa alle de Spørgsmaal, der var komne frem, af hvilke hvert for sig var meget stort; han skulde kun knytte nogle Bemærkninger til enkelte af dem. Først maatte han bemærke, at han

ikke kunde anerkjende Udtrykket «ufunderede Sedler» ligeoverfor Nationalbankens. Den danske Nationalbanks Sedler vare alle funderede, delvis i Metal, delvis i gode Effekter; det maatte nemlig erindres, at der altid skulde være en Metalbeholdning, svarende til $\frac{3}{8}$ af Seddelmængden, hvor ringe denne end blev. Naar Spørgsmaalet blev om at tilføre Staten Fordelen ved en eventuel Seddelforøgelse, maatte han advare mod at optage Bestemmelserne fra den tyske Bank om, at Banken skulde betale Staten 5 pCt. Rente af hvad der udstedtes ud over et vist Beløb; thi disse Bestemmelser, der maatte medføre, at Banken forhøjede Renten af sine Udlaan, var netop noget af det uheldigste ved den tyske Bank, hvilket man ogsaa nok vilde lære at indse. — Naturligvis kunde Funderingsbestemmelserne ikke være givne for evige Tider; de maatte modificeres efter Tidernes Krav, og her i Landet var der da ogsaa gjentagne Gange blevet gjort Forandringer. En Forøgelse af Seddelbeløbet i den af Scharling anbefalede Maalestok kunde han ikke tilraade; en Forøgelse paa 8 Mill. var unødvendig. Han kunde ikke godkjende, at Forøgelsen netop skulde staa i Forhold til Prisstigningen og Omsætningens Tiltagen, da de i de senere Aar oprettede Banker, Sparekasser, Benyttelsen af Folio m. M. tildels erstattede Sedlerne. I England, hvor Prisstigningen og Omsætningens Tiltagen jo ogsaa havde været særdeles betydelig, var Seddelcirkulationen paa ingen Maade bleven forøget i samme Forhold; Seddelcirkulationens Forøgelse havde der i de sidste ti Aar endog været forholdsvis ubetydelig. At der ikke vilde blive Spørgsmaal om en væsenlig yderligere Indskrænkning af den nu cirkulerende Seddelmængde, var vel sandsynligt; men naar Hensyn toges til Nedgangen i det sidste Aar, fra 72 Mill. til 60 Mill., maatte den dog betragtes som mulig. Naar Talen var om en Forøgelse paa 8 Mill., burde man dog mindes, at man ikke kunde tvinge de 8 Mill. Sedler ud i Befolkningen. Forsøgte man at tvinge de 8 Mill. ud, vilde de meget snart komme tilbage til Indløsning. Man skulde paa dette Omraade gaa meget lempeligt frem for ikke at rokke Publikums Tillid. Der kunde nok være Anledning til at gjøre Noget, men det maatte ske meget varsomt og forsigtigt. — Størrelsen af

Bankens Kassebeholdning maatte rette sig efter de Midler, der indsattes i Banken. Hvor trykkende Forholdene end havde udviklet sig, havde Banken dog ikke, kun af Hensyn til sin Kassebeholdning, vægret sig ved at diskontere nogen solid Vexel. Og Laan havde den bevilget meget rundeligt. Scharling havde sikkert taxeret Bankens Kassebeholdning vel lavt. — Vort Sparekassevæsen trængte til at reformeres, hvadenten dette nu kunde ske ad Lovens eller ad Frivillighedens Vej. Vore Sparekasser trindt om i Landet (ikke særligt i Kjøbenhavn) vare ordnede paa en saa mærkværdig Maade som neppe i noget andet Land. Sparekasserne lod sig her i Landet allfor meget lede af Konkurrencehensyn. De anvendte deres Midler under en mindre heldig Form. De burde vænne sig til at opsamle passende Reservefond. De burde se at komme overens om en fælles Form for Regnskabsaflæggelsen, saaledes at man kunde faa et klart Blik paa Stillingen.

Dirigenten, Fuldmægtig Marius Gad, ønskede Diskussionen om Sparekassespørgsmaalet udsat til et senere Møde.

Scharling bemærkede ligeoverfor Levy, at ogsaa han mente, at man paa ingen Maade kunde forcere 8 Mill. Sedler ud, naar Omsætningen ikke trængte til dem; men hans Forslag gik heller ikke ud herpaa; ja medførte ikke engang som en nødvendig Konsekvens en saadan Forøgelse af Seddelcirkulationen paa 8 Mill. Hans Forslag gik jo nemlig kun ud paa, at Banken skulde kunne udlevere 8 Mill. Kr. af sin Guldbeholdning uden at behøve at formindske Seddelmængden med et tilsvarende Beløb, hvad der for Øjeblikket ikke lod sig gjøre. Spørgsmaalet om Kassebeholdningens Størrelse skulde han af Hensyn til den fremrykkede Tid ikke komme nærmere ind paa, men fastholdt sin fremsatte Anskuelse.

Paa Mødet optoges følgende ny Medlemmer:

Postexpedient T. Faber.
 Grosserer Harry Levin.
 Grosserer de Fine Olivarius.
 Grosserer Schouboe.
 Bankassistent Skrike.
